

TEACHERS

adda 247

Lang. Code : 18

इस पुस्तिका में 20 पृष्ठ हैं।

This booklet contains 20 pages.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।
Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।
Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.

तेलुगु में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / For instructions in Telugu see Page 2 of this Booklet.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

- यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तेलुगु भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
- परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
- अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
- इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पाइंट पेन का प्रयोग करें।
- इस भाषा पुस्तिका का संकेत है W। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएं।
- इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है:
 भाग-IV : भाषा-I (तेलुगु) (प्र. 91 से प्र. 120)
 भाग-V : भाषा-II (तेलुगु) (प्र. 121 से प्र. 150)
- भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तेलुगु भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषाएँ तेलुगु के अलावा हैं तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओंके प्रश्नोंके उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।
- परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
- रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
- सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) :

Name of the Candidate (in Capitals) :

अनुक्रमांक : (अंकों में) _____

Roll Number : in figures

: (शब्दों में) _____

: in words

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) :

Centre of Examination (in Capitals) :

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____ निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Candidate's Signature : _____ Invigilator's Signature : _____

Facsimile signature stamp of
Centre Superintendent _____

W

परीक्षा पुस्तिका संकेत
Test Booklet Code

परीक्षा पुस्तिका संख्या
Test Booklet No.

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

- This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in TELUGU language, but **NOT BOTH**.
- Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
- Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
- Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page / marking responses in the Answer Sheet.
- The CODE for this Language Booklet is W. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
- This Test Booklet has two Parts, IV and V, consisting of 60 Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
 Part-IV : Language I - (Telugu) (Q. 91 to Q. 120)
 Part-V : Language II - (Telugu) (Q. 121 to Q. 150)
- Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Telugu language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Telugu, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
 Candidates are required to attempt questions in Part -V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.
- Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
- The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

W

Lang. Code : 18

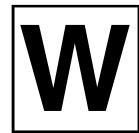
(2)

TAJ 19-II

ఈ చిన్న పుస్తకములో 20 పుటలు కలవు.

ప్రశ్న పత్రం II
తెలుగు భాష సప్లిమెంట్
భాగము IV మరియు V

Telugu-II
పరీక్ష పుస్తక సంకేతం

మిమ్మల్ని ఈ చిన్న పుస్తకము తెరపమని చెప్పే పరకు తెరపవద్దు.

ఈ పరీక్ష చిన్న పుస్తకము వెనక పేజీ (పేజీ 19 మరియు 20) లో ఇచ్చిన సూచనలను జాగ్రత్తగా చదపండి.

పరీక్షార్థులకు సూచనలు :

1. ఏ పరీక్షార్థి భాగము IV (భాష I) లేక భాగము V (భాష II), తెలుగు భాషలో ఇవ్వదలచినారో కానీ దండిటలోనూ కాదో వారి కొరకు ఈ చిన్న పుస్తకము ముఖ్య పరీక్ష చిన్న పుస్తకము యొక్క ఒక భాగము.
2. పరీక్షార్థి భాగము I మరియు భాగము II లేక III లకు సమాధానములను ముఖ్య పరీక్ష పుస్తకము నుంచి మరియు భాగము IV మరియు V ల సమాధానములను వారు ఎంపిక చేసుకొన్న భాషలో ఇవ్వాలి.
3. ఇంగ్లీషు మరియు హిందీ భాషల్లో ప్రశ్నల ముఖ్య పరీక్ష పుస్తకములో భాగము IV మరియు భాగము V లో ఇవ్వబడినవి. భాష సప్లిమెంటును వేరుగా అడిగి తీసుకొనపచును.
4. ఈ పేజీలో వివరణ ఇచ్చినపుడు మరియు జవాబు గుర్తు పెట్టినపుడు, తప్పక కేవలం నీలం రంగు గల బాల్ పాయింటు చెన్నును మాత్రమే ఉపయోగించాలి.
5. ఈ భాష పుస్తక సంకేత W. జవాబు ప్రతాలలో షైట్-2 పేజీలో కూడా ఈ సంకేతం, ఉన్నదో లేదో సరియాడండి. మరియు పరీక్ష పుస్తక సంఖ్య, జవాబు ప్రతాలలో గల పరీక్ష పుస్తక సంఖ్య సరిచూడండి. తేడా ఉన్నట్టయిన వెంటనే పరీక్షాధికారికి ఫిర్యాదు చేయండి. ప్రశ్న ప్రతాలను, జవాబు ప్రతాలను మార్పు చేయాలు కొనడం తప్పనిసరి.
6. ఈ ప్రశ్న పత్రములో దెండు భాగాలు, IV మరియు V ఇందులో వెషయాశ్రయ రకం (అబ్బిక్ష టైప్) 60 ప్రశ్నలున్నాయి. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్పు కేటాయించడమైనది :

 - భాగం IV : భాష I – (తెలుగు) (ప్రశ్న 91 సంధి ప్రశ్న 120 పరకు)
 - భాగం V : భాష II – (తెలుగు) (ప్రశ్న 121 సంధి ప్రశ్న 150 పరకు)

7. భాగం IV భాష I లో 30 ప్రశ్నలు మరియు భాగం V భాష II లో 30 ప్రశ్నలు కలవు. ఈ పరీక్ష పుస్తకములో తెలుగు భాషకు సంబంధించిన ప్రశ్నలు మాత్రమే ఇవ్వబడినవి. మీరు ఎంపిక చేసుకొన్న భాషలలో, భాష I మరియు/లేక భాష II భాష తెలుగు భాష కన్నా వేర్చాడి అయితే, దయచేసి ఆ భాషలో ప్రశ్నలు గల పరీక్ష పుస్తకము కొరకు అడిగి తీసుకోండి. మీరు జవాబు ప్రాపిసే భాష మరియు అప్లికేషను ఫార్మ్యూలో ఎంపిక చేసుకొన్న భాష ఒకటే అయి ఉండాలి.
8. పరీక్షార్థి భాగము V (భాష II) లోని ప్రశ్నలును (భాగము IV లో) ఎంపిక చేసుకొన్న భాష I (భాష IV లో) భాషల జాబితాలో గల భాష కన్నా భిన్నమైనదిగా ఉండవలెను.
9. చిత్తు పని (రఫ్ పర్యును) పరీక్ష పుస్తకములో దాని కొరకు కేటాయింపబడిన ప్రశ్నలములోనే చేయవలెను.
10. జవాబులు OMR జవాబు పుస్తకములోనే ప్రాయపలెను. మీ జవాబులను జాగ్రత్తగా గుర్తించండి. జవాబులను మార్పుటకు వైట్స్ వాడుట నిషేధము.

పరీక్షార్థి వేరు (పూర్తిగా పెట్ట అక్షరాలలో) :

పరీక్షార్థి క్రమ సంఖ్య : (అంకెలలో) _____

: (అక్షరాలలో) _____

పరీక్షా కేంద్రం వేరు (పూర్తిగా పెట్ట అక్షరాలలో) :

పరీక్షార్థి చేపాల (సంతకం) _____ పర్యవేక్షకని చేపాల (సంతకం) _____

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent _____

అభ్యర్థుల తెలుగును భాష-I గా ఎంచుకుని
పున్నట్టయితే భాగము - IV లోని (ప్రశ్న సంఖ్య
91-120 లకు) సమాధానాలు రాయాలి.

Candidates should attempt the
questions from Part-IV [Q.No. 91 –
120], if they have opted TELUGU
as LANGUAGE – I only.

భాష - I

తెలుగు

అభ్యర్థులు తెలుగును భాష - I గా ఎంచుకుని పున్నట్లయితే భాగము - IV లోని ప్రశ్న సంఖ్య 91-120 లకు సమాధానాలు రాయాలి.

సూచన: ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన వ్యాస భాగమును చదిని, 91 నుండి 99 వరకు గల ప్రశ్నలకు సమాధానములు రాయండి.

అనంతపులైన భారతీయులను ఏదో విధంగా అనునయించి ఊరుకోబెట్టాలని 1931 ఆగస్టులో బ్రిటిష్ అప్పుడు రామేం మెక్సోనల్ ప్రధానిగా అధికారంలో వన్న లేబర్ పార్ట్ ప్రభుత్వం రౌండ్ చేబుల్ సమావేశం ఏర్పాటు చేసింది. దానికి కాంగ్రెసు తరఫున గాంధీ హజరయ్యాడు. చర్చలు జరిగాయి కానీ సమావేశం ఎట్టి నిర్ణయానికి రాలేక విఫలమైపోయింది.

సమావేశం నుంచి తిరిగి వచ్చాక గాంధీని ప్రభుత్వం మరొకసారి ఆరెస్టు చేసి పూనే సమీపాన యరవాడ జైలులో నిర్వంధించింది. భారతీయులను విభజించి పాలించడం బ్రిటిష్ ఎత్తుగడ కనుక 1932 ఆగస్టులో అదివరకు నుంచి ముస్లిముల విషయంలో అమలులో వన్న ప్రత్యేకపు ఎలక్ష్మేట్లు కాక, హరిజనులను సవర్ణుల నుంచి అన్ని విధాలుగా వేరుచేసే ఉద్ధేశంతో వారికి వేరే ఎలక్ష్మేట్లు (దాన్నే కమ్యూనల్ అవార్డు అంటారు) ఏర్పాటు చేసింది. ఈ దురంతాన్ని ప్రతిష్ఠించిన్నా గాంధీ 1932

నెష్టెంబరులో ఆమరణ నిరాపోర్ దీక్ష వహించాడు. ఆయన చర్య దేశంలో గొప్ప సంచలనం కలిగించింది. సవర్ణులు, అన్నాశ్వలు వేర్వేరు ఎలక్ష్మేట్లకు బదులు హరిజనుల రిజర్వ్యుడు సీట్ల సంఖ్యను హెచ్చింపునకు అంగీకారానికి వచ్చి ఒక ఒడుంబడికపై సంతకం చేశారు. దానికి బ్రిటిష్ కూడా విధిలేక అంగీకరించింది. కలకత్తా నుంచి టాగోర్ మాటాహాటీగా వచ్చి ఆరవరోజున నారింజరసం అందించడంతో గాంధీ నిరాపోర్ దీక్షను విరమించాడు.

1933 ఆగస్టులో గాంధీ సబర్మతి నుంచి వార్డ్ వచ్చి అక్కడ సేవాగ్రాం పేరుతో ఆశ్రమం నెలకొల్పకుని శాశ్వత నివాసం ఏర్పరచుకున్నాడు. తిరిగి రాజకీయ స్థుతి, హరిజన్ వారపుత్రిక స్థాపన, హరిజన్ ద్రోగ్రణ కార్యక్రమం, భాదీ ఉద్యమం మొదలైన వాటితో కొన్నాళ్లు గడిచాయి.

1939లో జర్మనీ ద్వారా ఇంగ్లెండు ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభించినప్పుడు బ్రిటిష్ ఇండియాను కూడా యుద్ధంలో పాల్టోంటున్న దేశంగా ప్రకటించింది. తమ అనుమతిగాని, తమతో సమాలోచనగాని లేకుండా అలా ప్రకటించడానికి అసమృతిగా అప్పటికే 1935 ఇండియా చట్టం క్రింద 1937

నుంచి ఏవిధ రాష్ట్రాలలో ఎన్నికె అధికారంలో వున్న కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు రాజీనామా చేశాయి. బ్రిటిష్ ప్రధాని చర్చిల్ భారతీయులను సముదాయంచడానికి సర్ స్టోఫర్ క్రిష్ణను ప్రత్యేక దూతగా పంపించాడు. కానీ ఆయన దౌత్య కృషి విఫలమైంది. మరొక వైపున ముస్లింలీగ్ నాయకుడు మహమ్మదుదాలీ జిన్సు ముస్లిం అధిక సంఖ్యాక ప్రాంతాల ప్రాతిపదికపై దేశ విభజన, పాకిస్తాన్ ఎర్పాటును కోరుతూ మొండిపట్టుపట్టాడు. ఆ పరిస్థితులలో కాంగ్రెసు గాంధి నాయకత్వాన 1942 ఆగస్టు 8వ తేదీన బొంబాయిలో సమావేశమై, బ్రిటిష్ వారిని తక్షణం దేశం నుంచి తరలి పోవాలని కోరుతూ క్యాట్ ఇండియా తీర్మానం చేసింది. గాంధితో సహ మళ్ళీ వేలాదిగా కాంగ్రెస్ నాయకులు, కార్యకర్తల అరెస్టు, దారుణ దమన్నీతి, అల్లర్సు గాంధి పూనేలోని ఆగాఖాన్ ప్యాలెన్సులో ఖయదీగా వుండగానే మొదలు (1942) ప్రీయ సహచరుడు మహాదేవ దేశాయి, ఆ తర్వాత (1944) సహధర్మచారిణి కస్తురాం మరణించాడు.

క్యాట్ ఇండియా ఉద్యమ సందర్భంగా జరిగిన అల్లర్సుకు తనపై వచ్చిన బాధ్యతా నిందను మాపుకొనడానికి 1943 ఫిబ్రవరిలో గాంధి 21 రోజుల ఉపవాస దీక్ష ప్రారంభించాడు. ఉపవాసానంతరం ఆయన ఆరోగ్యం క్షీణించడంతో తమ నిర్ఘంధంలో ఆయన మరణిస్తే రాగల నిందను తప్పించుకొనడానికి వైస్రాయ్ వేవెల్ గాంధిని విడుదల చేశాడు.

యుద్ధానంతరం జర్మనీ ఒడిషోయి మిత్రరాజ్యాలు గెలిచినా బ్రిటన్ ఆర్డికంగా పూర్తిగా చిత్తికిషోయింది. టోరీ ప్రభుత్వ స్టోనంలో అట్లే ప్రధానిగా లేబర్ పార్టీ ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. మరొకవైపు ఇండియాలో అశాంతి నానాటికి తీవ్రమవుతున్నది. ఇక దాన్ని తన వలసగా కోనసాగించటం సాధ్యంకాదని, స్వాతంత్య ప్రధానం చేయటం తప్పనిసరి అని బ్రిటన్ గ్రహించింది. భారతీయులకు అధికారం బదిలీ చేయడానికి నిర్మిష ప్రణాళికను రూపొందించే నిమిత్తం లార్డ్ పెత్రిక్ లారెన్స్ నాయకత్వాన ముగ్గురు సభ్యులతో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఒక క్యాబినెట్ మిషన్ (మంత్రివర్గ దౌత్య సంఘం)ను ఇండియాకు పంపించింది.

91. గాంధి సబర్మతి నుండి వార్డా వచ్చిన సంవత్సరం

(1) 1931	(2) 1932
(3) 1933	(4) 1939

92. క్యాట్ ఇండియా తీర్మానం ఈ సంవత్సరంలో జరిగింది.

(1) 1942	(2) 1943
(3) 1933	(4) 1932

93. కస్తురాం గాంధి మరణించిన సంవత్సరం

(1) 1942	(2) 1943
(3) 1944	(4) 1937

W

94. ముస్లింలీగ్ నాయకుడు ఎవరు ?

- (1) ఆగాబ్హాన్
- (2) మహ్తమా జిన్సాన్
- (3) మహాదేవ దేశాయ్
- (4) లార్డ్ పెతిక్ లారెన్స్

95. ‘సేవగ్రాం’ అనేది

- (1) ఆశ్రమం
- (2) జైలు
- (3) ఉద్యమం
- (4) ప్యాలెన్స్

96. లేబర్ పార్టీ రోండు పేబుల్ సమావేశం ఏర్పాటు చేసిన సంవత్సరం

- (1) 1932
- (2) 1939
- (3) 1943
- (4) 1931

97. 1932 సెప్టెంబర్లో గాంధీ చేసిన ఆమరణ నిరాపోర్ దీక్షను

- విరమింప జేసిన వారు
- (1) రామేం మెక్కొనల్
 - (2) టగోర్
 - (3) మహాదేవ దేశాయ్
 - (4) కస్తూర్మా

98. జర్జ్ రెండ్వ ప్రపంచ యుద్ధాన్ని మొదలు పెట్టిన సంవత్సరం

- (1) 1943
- (2) 1937
- (3) 1935
- (4) 1939

99. భారతీయులను

సముదాయించటానికి పంపబడిన దూత ఎవరు ?

- (1) రామేం మెక్కొనల్
- (2) లార్డ్ పెతిక్ లారెన్స్
- (3) సర్ స్టోఫర్డ్ క్రిష్ణ
- (4) ఆట్లీ

(6)

Telugu-II
సూచన : ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన కవితను/పద్యం చదివి, ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు **100** నుండి **105** వరకు సరైన సమాధానములు రాయండి.

అరుణ శాలి కణిశములు శుకాలి గఱుచుకొనుచు నం బరతలమున నోలి నెగసి పాశు; దిగ్విధాచయం బరయి జెలువ మెసిగు శారదాగమమున నుత్సవో త్వరిభిభాతి దీరణములు గట్టినట్టు లందమై.

100. ‘దిగ్విధాచయము’ లోని అలంకారము

- (1) ఉపమ
- (2) రూపకము
- (3) నిదర్శనము
- (4) దృష్టాంతము

101. ‘శుకాలి’ అంచే ఆర్థం

- (1) హంసల వరుస
- (2) కోకిలల వరుస
- (3) చిలుకల వరుస
- (4) పావురముల వరుస

102. ఈ పద్యం ఏ వృత్తానికి చెందింది ?

- (1) ఉత్సాహమాల వృత్తము
- (2) చంపకమాల వృత్తము
- (3) శార్దూల వృత్తము
- (4) ఉత్సాహ వృత్తము

103. ఈ పద్యంలోని యతి చెల్లింపు ఈ విధంగా ఉంది. (యతి మైత్రి)

- (1) మొదటి అక్షరమునకు అయిదవ గణంలోని మొదటి అక్షరానికి
- (2) ద్వాతీయాక్షరానికి అయిదవ గణంలోని మొదటి అక్షరానికి
- (3) ద్వాతీయాక్షరానికి నాలుగవ గణంలోని మొదటి అక్షరానికి
- (4) తృతీయ అక్షరానికి అయిదవ గణంలోని మొదటి అక్షరానికి

104. ప్రతిపాదంలోనూ ఈ పద్యంలో ఉన్న గణములు

- (1) వరుసగా ఆరు సూర్యాగణములు ఒక సగణము.
- (2) వరుసగా ఏదు సూర్యాగణములు ఒక గురువు.
- (3) వరుసగా ఆరు సూర్యాగణములు ఒక గురువు.
- (4) వరుసగా ఐదు సూర్యాగణములు రెండు లఘువులు.

105. ఈ కవితలో ఏ బుతువు వర్ణింపబడింది ?

- (1) శరదృతువు
- (2) హమంత బుతువు
- (3) వర్ష బుతువు
- (4) శిశిర బుతువు

106. పద్య బోధనలో ఈ క్రింది వానిలో ఏది ముఖ్యమైంది ?

- (1) ప్రతి పద్యం ఒక స్థిర నిశ్చితార్థం కలిగి ఉండటం.
- (2) బహుళార్థాలను పద్యం కలిగి ఉండటం.
- (3) సామాజిక అంశాలను పద్యం ప్రతిఫలించక పోవటం.
- (4) పద్యం ఎటువంటి ఉద్యేగ కోణాన్ని ప్రతిఫలించక పోవటం.

107. ఒక ఉపాధ్యాయ తరగతి గదిలో నివేదిక రాయటం (రిపోర్ట్ రైటింగ్) గురించి బోధిస్తూ, విద్యార్థులకు వార్తాపత్రికలో ప్రచురితమైన కొన్ని నివేదికల కత్తిరింపులను వారికిచ్చింది. వాటిని వారు చదివి తమ పరిశీలనలను వ్రాయమని కోరింది. తరగతి గదిలో ఉపాధ్యాయురాలు వాడిన వార్తాపత్రిక కటింగ్లను ఎమంటారు ?

- (1) బోధనోపకరణం
- (2) అభ్యసనోపకరణం
- (3) బోధన, అభ్యసన సామగ్రి
- (4) బోధనా పద్ధతి మరియు వ్యాప్తాలు

108. భారతదేశంలో భాషా కుటుంబాలు ఎన్ని ?

- (1) నాలుగు
- (2) ఆరు
- (3) ఎనిమిది
- (4) పది

109. భాషా తరగతి గదిలో మాతృ భాషను ఉపయోగించటాన్ని ఏ భాషా బోధన పద్ధతి నిషేధిస్తుంది ?

- (1) ప్రత్యక్ష పద్ధతి
- (2) భాషా శ్రవణ పద్ధతి (ఆడియో లింగ్స్‌ల్)
- (3) నిమగ్న పద్ధతి (ఇమ్మర్జన్ మెథ్డెడ్)
- (4) సహజ పద్ధతి

- 110.** ఒక ఉపాధ్యాయుడు తరగతిలో భాషాబోధన చేస్తూ విజ్ఞానశాస్త్రం మరియు సామాజిక శాస్త్రాల నుండి ఉదాహరణలు ఇచ్చాడు. ఇటువంటి విధానం ఏమని పిలవబడుతుంది ?
- (1) విజ్ఞాన శాస్త్రం మరియు భాషా బోధన
 - (2) పార్యాప్రణాళికాతీత భాషా బోధన
 - (3) TPR పద్ధతి
 - (4) CLT పద్ధతి
- 111.** భాషాభ్యసనంలో జ్ఞానాత్మక దృక్పథం (కాగ్గిటివ్ పరెన్పక్సివ్) దేనిని నొక్కి చెపుతుంది ?
- (1) దీపాలన్నవి భాసాభ్యసన క్రమంలో సహజమైనవి.
 - (2) భాష అభ్యసనకు అలవాటు ఏర్పడే క్రమం దీపాదం చేస్తుంది.
 - (3) ఉపాధ్యాయుడు జ్ఞాపకం చేసుకోవడాన్ని సంభాషణల పునరుచ్చారణలను ప్రింట్పొంచాలి.
 - (4) సాధ్యమైనంత వేగంగా పొరపాట్లు సవరించబడాలి. లేకపోతే అని విద్యార్థుల మస్తిష్కంలో శీరపడిపోతాయి.
- 112.** విద్యార్థులు సరిగా పరీక్షలు రాయకపోవడానికి గల కారణాలు గుర్తించడానికి ఉపాధ్యాయుడు రూపొందించిన పరీక్షను ఏమంటారు ?
- (1) నిపుణతా పరీక్ష (ప్రాఫీషియన్స్ టెస్ట్)
 - (2) నిర్దారణ పరీక్ష (డయాగ్యుస్టిక్ టెస్ట్)
 - (3) సాధక పరీక్ష (ఎచ్చ్ మెంట్ టెస్ట్)
 - (4) సమగ్ర పరీక్ష (సమైటివ్ టెస్ట్)

- 113.** ఆరవ తరగతికి భాషను బోధించే బోధకురాలు భాషాపరీక్ష పత్రాలను పరిశీలించాక విద్యార్థులకు సరైన ప్రమాణాలు లేవని గుర్తించి, మరొక పరీక్షను రూపొందించిని నిర్వహించింది. ఈ పరీక్షను ఏమంటారు ?
- (1) అంశిక పరీక్ష (పార్సైటివ్)
 - (2) సమగ్ర పరీక్ష (సమైటివ్)
 - (3) నిర్దారణ పరీక్ష (డయాగ్యుస్టిక్)
 - (4) సాకల్య పరీక్ష (క్యూమ్యులేటివ్)
- 114.** ఒక భాషా బోధకురాలు ఒక తరగతి గదిలో పారం చెప్పాక తన డైరీలో ఇలా రాసుకుంది “విద్యార్థులు భాషా క్రీడ ద్వారా బోధించడాన్ని ఆస్వాదించారు. మరియు ఉత్సాహంగా పాల్సోనారు. కానీ, గ్రూప్ 3 మాత్రం ఆశించిన స్థాయిలో ఉద్యోగించి లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో ఇబ్బంది పడ్డారు” ఇది దేనిని సూచిస్తుంది ?
- (1) మూల్యాంకనం
 - (2) సంఘట నమోదు
 - (3) ప్రతిఫలనాత్మక చింతన
 - (4) పరిశీలన
- 115.** ఒక సమర్పణ భాషా బోధకుడు
- (1) పార్యపుస్తకాలలో ఇవ్వబడిన అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు విద్యార్థులు నేర్చుకునేలా చేస్తాడు.
 - (2) పార్యపుస్తకాన్ని ఉపయోగిస్తూనే, దానిని దాటి ముందుకు పోతాడు.
 - (3) పూర్తిగా పార్యపుస్తకం మీదనే ఆధారపడ్డ ప్రశ్న పత్రాలను రూపొందిస్తాడు.
 - (4) నిర్దేశించబడిన పార్యపుస్తకాన్ని దాటి వెళ్ళాడు.

Telugu-II

116. భాష నేర్చుకోవడంలో ఈ క్రింది వాటిలో ఏది అత్యంత ముఖ్యమైనది ?

- (1) పొత్య పుస్తకం
- (2) ఉపవాచకం (సప్లిమెంటరీ రీడర్)
- (3) బాల సాహిత్యం
- (4) కార్యకలాప పత్రం

117. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది అభ్యాసకుల సృజనాత్మకతను పెంపాందింపజేస్తుంది ?

- (1) పరీక్షలలో అధిక మార్గులు సాధించమని విద్యార్థులకు బోధించటం.
- (2) వారి అనుభవం మేరకు స్వేచ్ఛగా రాయమని వారికి అవకాశం కల్పించడం.
- (3) విద్యార్థులను నీతి కథలు చదవమని, రాయమని ప్రోత్సహించటం.
- (4) నేర్చుకోవడం పట్ల ఆసక్తిని పెంచుకోమని కోరటం.

118. భాషలో 'మైండ్ మ్యాపింగ్' అంచే ?

- (1) మైండ్ బోమ్మను చిత్రించటం.
- (2) ఒక కథలో లేదా కవితలో గానీ చర్చించిన అంశపరిధిని చిత్రించమనటం.
- (3) ఒక సాహస విషయమై కార్యప్రణాళికను సమర్పించమని విద్యార్థులను కోరటం.
- (4) విద్యార్థులు అవగత పరచుకోవటం, కొత్త భావాలు సృష్టించుకోవటం, సంబంధాలు నిర్మించుకోవడానికి అవకాశం కల్పించటం.

(9)

119. లేఖనW
నైపుణ్యాన్ని

పెంపాందించటంలో ప్రధానమైనది ఏది ?

- (1) చక్కటి చేతిరాతతో ప్రాయడం.
- (2) అక్షరాలు తప్పలు పోకుండా రాయడం (స్పెల్సింగ్)
- (3) అందించిన సూచికలను, సూచనలను ఉపయోగిస్తూ ప్రాయడం.
- (4) లేఖనంలో స్వంత అభిప్రాయాలు, భావనలు, అభిప్రాయాలు వ్యక్తపరుస్తూ ప్రాయడం.

120. పరిసం చదువరికి ఆనందాన్ని కలిగిస్తూనే, సాధారణ పరనాన్ని పెంపాందించే నైపుణ్యాన్ని ఎమంటారు ?

- (1) తీక్షణ పరన నైపుణ్యం (జంచెనివ్ రీడింగ్)
- (2) విస్తార పరన నైపుణ్యం (ఎక్సెచెనివ్ రీడింగ్)
- (3) పూర్వ-పరన నైపుణ్యం (ప్రై-రీడింగ్)
- (4) అనంతర పరన నైపుణ్యం (పోష్టు-రీడింగ్)

అభ్యర్థులు తెలుగును భాష-II గా ఎంచుకుని
వున్నట్లయితే భాగము - V లోని (ప్రశ్న సంఖ్య
121-150 లకు) సమాధానాలు రాయాలి.

Candidates should attempt the
questions from Part-V [Q.No. 121
– 150], if they have opted
TELUGU as LANGUAGE – II
only.

IMPORTANT : అభ్యర్థులు తెలుగును భాష - II గా ఎంచుకుని వున్నట్లయితే భాగము -V లోని ప్రశ్న సంఖ్య 121-150 లకు సమాధానాలు రాయాలి.

సూచన : ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన అంశాన్ని చదివి, **121** నుండి **128** వరకు వున్న ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం రాయండి.

“అర్థావబోద్ధే నిరహేళ్లతయా పదజాతం యత్త ఉక్తం తద్ నిరుక్తం” అని సాయణు అర్థాన్ని బోధించే పదసమూహం యొక్క సంగ్రహమే నిరుక్తమని చెప్పాడు. దీన్ని బట్టి నిరుక్తంలో శబ్దం గొణమై అర్థం ప్రధాన మౌతున్నది. వ్యాకరణంలో శబ్దాలను గూర్చిన చర్చ అధికంగా వుంటుంది. అర్థావబోద్ధ కలిగించటం వ్యాకరణం యొక్క ఉద్దేశం కాదు. వేదార్థాన్ని తెలుసుకోవడానికి నిరుక్తం అత్యావశ్యకమైన అంగం. ‘నిరుక్త’ మంచే ‘వ్యతప్తి’ అని అర్థం. ప్రతి శబ్దం వ్యతప్తమని అతని అభిప్రాయం. ప్రాచీన వైయాకరణల్లో శాకటాయనుని మతం కూడ ఇదే. శాకటాయనున్ని నిరుక్తకారుడు యాస్కుడు స్కృరించాడు. ఒకోకసారి ఒక్క పదానికి వేరు వేరు వ్యతప్తమైర్చాలు కూడ ఇయ్యబడినవి.

పదాల వ్యతప్తమైర్చాలను నిర్ణయించటం భారతదేశంలో ప్రాచీనకాలంలోనే వైజ్ఞానిక పద్ధతిలో జరిగింది. ఈ పద్ధతి పాశ్చాత్యలను మిక్కిలి ఆకర్షించింది. వారివారి భాషా పదాలకు అర్థాలను తెలుసుకోవాలనే జిఝ్యాస వారికి దీని అధ్యయనం ద్వారా కలిగింది. ‘దుహి’ శబ్దానికి “దుహతి ఇతి దుహితా” - ‘(ఆవు) పాలను పిండేది’ - అని అర్థం. అంచే ఇంట్లో ఆవు పాలను పిండటం కూతురు బాధ్యత అయినట్లు ఈ వ్యతప్తమైర్చాన్ని బట్టి తెలుసున్నది. ‘దుహిత’ శబ్దం గ్రీకు, లాటిన్, జర్మన్; ఇంగ్లీష్, పార్సీ భాషలన్నిటిలో సమానంగా వున్న శబ్దం. జర్మన్ భాషలో “టోష్లూర్” అని, ఇంగ్లీషులో “డాటర్” అని, ఫార్సీ భాషలో “దుఖ్లూర్” అని ఇప్పటికీ వాడుకలో ఈ పదం వున్నది. ఇదే విధంగా ఇండ్ - యూరోపియన్ భాషలోని సామాన్య పదాలను, వాటి వ్యతప్తమైర్చాలను గ్రీషించి పాశ్చాత్య విద్యాంసులు ఆదిమ ఆర్యల జీవిత విధానాన్ని నిర్మించటానికి ప్రయత్నించారు.

శబ్ద వ్యత్పత్తిని చెప్పటం నిరుక్త శాస్త్ర ప్రయోజనం. వేదమంత్రాలను అర్థం చేసుకోవటానికి వాటిల్లోని పదాల వ్యతిష్టర్థం తెలుసుకోవటం చాలా అవసరం. మొదట వ్యాకరణాలు కూడ శబ్దాల వ్యతిష్టిని గూర్చి చేపేవి. కానీ అని కేవలం వ్యతిష్టర్థాలను చెప్పటానికి పుట్టినవి కావు. నిరుక్తం కేవలం వేద శబ్దాలను వివరించటానికి పుట్టింది. కానీ నిరుక్తకారునికి వ్యాకరణ జ్ఞానం చాలా అవసరం. - “నా వైయాకరణాయ” అని యాస్కుడు అన్నాడు. నిరుక్తం నిఘంటువుకు టీక వంటిదని చెప్పవచ్చును. మొదట నిఘంటు గ్రంథాలు పుట్టినవి. ఈ నిఘంటువుల్లో కలినమైన వేద శబ్దాలు క్రమబద్ధంగా సంకలితమైనవి. అటువంటి నిఘంటువులు పూర్వ కాలంలో చాలా వుండేవి. ఇప్పుడు ఒక్కటి మాత్రమే ఏగిలింది. దాన్ని కశ్యపుడు కూర్చునాడని మహాభారతంలో చెప్పబడింది. యాస్కుడు ఈ నిఘంటువుకు వ్రాసిన నిరుక్తమే మనకు ఇప్పుడు లభిస్తున్నది. నిఘంటువును కూడ యాస్కుడే కూర్చునాడని అంటారు. నిరుక్త గ్రంథాలు కూడ పూర్వకాలంలో చాలా వుండేవి. కానీ అవన్ని వినష్టమైనవి. దుర్భాచార్యని ఆనుసారం 14 నిరుక్త గ్రంథాలుండేవి. యాస్కుడు 12 మంది నిరుక్తకారులను పేర్కొన్నాడు. వారు - అగ్రాయణ, బౌపమన్యవ, బౌదుంబరాయణ, జీర్ణనాభ, కాళ్తక్య,

Telugu-II
 క్రొష్టుకి, గార్భి, గాలవ, తెటీకి, వార్ష్యాయణి, శాకపూణి, స్ఫోలాస్సీవి, పదమూడవ నిరుక్తకారుడు స్వయంగా యాస్కుడు. మరి దుర్భాచార్యుడు పేర్కొన్న పథ్మాల్ఫవ నిరుక్తకారుడెవరో తెలవదు. యాస్కుడు శాకపూణి అభిప్రాయాలను చాలా ఉట్టకించాడు. బృహద్దేవత, పురాణాదుల్లో కూడ శాకపూణి పేర్కొనబడినాడు. యాస్కుడు శాకపూణిని తనకన్నా విరుద్ధాభిప్రాయాలు కలవాడిగా పేర్కొన్నాడు. ఇక ఇతర నిరుక్తకారుల అభిప్రాయాలు ఎట్లా వుండేవో మనకంతగా తెలియరాలేదు. ఈ నిరుక్తకారుల గ్రంథాలేవీ మనకు దొరకలేదు. ఇప్పుడు ఒక్క యాస్కుని నిరుక్తమే దొరుకుతున్నది. ఇదే వేదాంగాంతర్ధతమైన నిరుక్తశాస్త్రానికి ప్రతినిధిగా వున్నది. నిరుక్తంలో 12 అధ్యాయాలున్నవి. ఇవిగాక చివరి రెండు పరిశ్ఛ రూపమైన అధ్యాయాలున్నవి. అంటే మొత్తం నిరుక్తంలో 14 అధ్యాయాలున్నవి. సాయణ, ఉవ్యటాది ఆచార్యులు ఈ 14 అధ్యాయాల నుంచి ఉద్ధరణలను ఇచ్చారు. 12 అధ్యాయాలకే యాస్కుడు కర్త అని సాయణుడు అంగీకరించాడు. యాస్కుడు పాణినికి పూర్వుడనటం నిశ్చయం. అంటే అతడు క్రీ.పూ 7,8 శతాబ్దాల వాడనుకోవచ్చును. మహాభారతం శాంతిపర్వంలో నిరుక్తకారుడు యాస్కుడు

Telugu-II

స్కూరింపబడినాడు. గ్రంథారంభంలో యస్కుడు నిరుక్తశాస్త్ర సిద్ధాంతాలను గూర్చి ప్రసంగించాడు. అతని కాలం నాటికి వేదార్థ నిర్ణయంలో మతభేదాలు ఏర్పడినవి. ఆ మతభేదాలు ఈ విధంగా పేర్కొనబడినవి - ఆధిదైవత, ఆధ్యాత్మ, అఖ్యాన, షతిపోసిక, నైదాన, నైరుక్త పరిప్రాజిక, యాజ్ఞిక. యస్కుని నిరుక్తగ్రంథ ప్రభావం తరువాతి వేద భాష్యకారుల మీద చాల కన్నిస్తున్నది. అసలు సాయణాదులు యస్కుని ఆధారంగానే వేదార్థ నిర్ణయం చేయగలిగారు.

121. అర్థాన్ని బోధించే పద సమూహా సంగ్రహమే నిరుక్తం అని చెప్పిన వారు

- (1) సాయణాదు
- (2) యస్కుడు
- (3) శాకటాయనుడు
- (4) శాకపూణి

122. ‘దుఖ్యర్’ అనేది ఏ భాషా పదం ?

- (1) గ్రీకు
- (2) జర్కెన్
- (3) ఫార్సీ
- (4) లాటిన్

123. దుర్భాచార్యది అనుసారం నిరుక్త గ్రంథాల సంఖ్య

- (1) 14
- (2) 12
- (3) 16
- (4) 10

(13)

W

124. నిరుక్తకారునికి ఇది చాలా అవసరం

- (1) శబ్ద జ్ఞానం
- (2) అర్థ జ్ఞానం
- (3) వ్యక్తరణ జ్ఞానం
- (4) జిజ్ఞాస

125. నిరుక్తంలో పరిశిష్ట రూపంగా ఉన్న అధ్యాయాలు

(1) రెండు	(2) నాలుగు
(3) ఆరు	(4) పన్నెండు

126. మహాభారతం ఏ పర్వం నిరుక్తకారుడు యస్కుడు స్కూరించబడినాడు ?

(1) శాంతి పర్వం	(2) అరణ్య పర్వం
(3) ఆది పర్వం	(4) మౌసిల పర్వం

127. యస్కుడు ఎన్నవ నిరుక్త కారుడు ?

- (1) పద్మాలుగవ
- (2) పన్నెండవ
- (3) పదమూడవ
- (4) రెండవ

128. యస్కుడు పేర్కొన్న నిరుక్తకారుల సంఖ్య

(1) 14	(2) 12
(3) 10	(4) 08

W

సూచన: ఈ క్రింది ఇవ్వబడిన అంశాన్ని చదివి, **129** నుండి **135** వరకు వున్న ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం రాయండి.

పోలాండ్ దేశం అంశే గుర్తుకొచ్చేవి ఎన్నో నరమేధపు పరాక్రష్ట ఆమీపోట్ కాన్సెంట్రైషన్ కాంప్... జరాసంధవధలా మళ్ళీ మళ్ళీ చీల్చబడే విషాద భూమీ... పోలిష్ జోక్స్.... సాహిత్యపరంగా జోస్ఫ్ కాన్రాడ్ (లార్డ్ జిమ్, పోర్ట్ ఆఫ్ డార్క్నెస్, విక్టర్), మహాకవి జెస్టా మిలాజ్ (హిస్టర్ ఆఫ్ పోలిష్ లిటరేచర్, ది కాష్టివ్ మైండ్, ది వాలీ ఆఫ్ ఇసాన్, ఎంపరర్ ఆఫ్ ది ఎర్రీ) సైన్స్ ఫిక్షన్ రచయిత స్టానిస్లా లెమ్ (సొలారిస్) ... సినిమా దర్గకులలో ఆంద్రెజ్ వాజ్టా (యాసెన్ అండ్ డైమిండ్స్, కానాల్) రోమన్ పోలాన్సీక్స్ (నైఫ్ ఇన్ ది వాటర్, ఛైనా టౌన్); నోబెల్ గ్రహిత శాస్త్రవేత్త దంపతులు మదామ్ కృయారీ, పియర్ కృయారీ.

ఈ సంవత్సరం సాహిత్యానికి ఇచ్చే నోబెల్ పురస్కారం పోలిష్ కవయిత్రి విస్తావా సింబోర్స్కాకి లభించింది. ఈమె క్రాక్స్ నగరంలో 1923లో జన్మించింది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో తన దేశం జర్మనీ ఆధీనంలో వున్నపుడు ఆమె ఆనాటి న్యాయ విరుద్ధమైన స్కూల్లో క్లాసులకి వెళ్ళాడి. 1951-81 మధ్యకాలంలో క్రాక్స్ లిటరరీ వారపత్రిక 'లిటరాక్' లో పనిచేసింది.

(14)

విస్తావాకి ముందు పోలిష్ రచయితలకి మూడుసార్లు నోబెల్ బహుమతి లభించింది. హెన్రీక్ సీన్కి విక్జెక్ కి 'ది ట్యూటానిక్ నైట్స్' అన్న నవలకి 1905లో లభించింది. ఆపైన వ్హాడిస్లా రేమాంట్కి 'ది పెజంట్స్' అనే నవలకి 1924లోనూ, 1980లో మహాకవి జెస్టా మిలాజ్ కీ లభించాయి.

సీన్కి విక్జె రాసిన 'కో వాడిన్ ?' అన్న నవల ఈ శతాబ్దింలో అత్యధికంగా అమ్మడు పోయిన నవలలో ఒకటి. ఇది విజయవంతమైన హలీవుడ్ సినిమాగా కూడా వచ్చింది.

ఇగ్నౌసీ క్రాసీకీ పోలిష్ భాషలో మొదటి నవలని రాశాడు. అది 'ది ఎడ్వైంచర్ని ఆఫ్ నికోలాయ్ దొస్సియు దెజన్స్నీస్' (1776).

పోలండ్లో ఎన్నో కవిత్వాల్యులు వచ్చిపోయాయి. వాటిలో ముఖ్యమైనది రోమాంటిక్ మూవ్మెంట్. ఈ ఉద్యమంలోని త్రిమూర్తులు 1. అడమ్ మికీల్క్, 2. జూలియన్ పోలాకీ, 3. జీస్మంట్ క్రాసీన్స్న్.

తర్వాత పాజిటివిజమ్, మెస్సియానిజమ్, యంగ్ పోలండ్, తాత్రాయిజమ్, స్కుమందర్ ఉద్యమం వంటివి ఎన్నో వచ్చాయి.

యువ కవులలో ముఖ్యాలు ఈవాలిప్సాక్ జూలియన్ కోర్కుహోనర్, పియెత్రో సోముర్, బ్రోనిస్లా మాజ్. ముఖ్యమైన ఇతర కవులు హెర్బర్ట్,

Telugu-II

రోజ్ వీక్. అతి ముఖ్యంగా పోలీస్
మహాకవి మిలాజ్ అమెరికాలో
ఎక్స్‌ప్రెట్‌యేట్‌గా వుంటున్నాడు.

ఈ దేశంలో కవయిత్రులు
చాలామంది వున్నారు. వీరిలో ముఖ్యంలు
ఉన్నాలా కోజయోల్ (లామెంట్స్), ఈవా
లిప్పన్సాగ్ (కవి ? నేరస్తుడు ? ఉన్నాది?)
ఆనా జెలానా (బారోమీటర్ ఫర్ బాడ్
వెదర్); మరియు నూరోవ్‌న్సాగ్ (నవలా
రచయిత్రి)

సింబోర్‌న్సాగ్ రాసినది చాలా
తక్కువ. ఆమె ఇంతవరకు రాసినవి 180
కవితలు మాత్రమే. వాటిలో దాదపు 145
కవితల్ని ఆమె తన పరిషితి చెందిన
కవిత్వంగా అంగీకరిస్తుంది. మనకి ఎంతో
చేరువగా వున్నట్లుగా కనిపించే
ప్రపంచాన్ని ఆమె సృష్టిస్తుంది. ఈ
ప్రపంచంలో ఆమె మానవ జాతికి
తారసపడే ముఖ్యమైన సమస్యల్ని మన
ముందుంచుంది.

129. కోవాడిస్ అనే నవలను రాసిన
వారు

- (1) ఇగ్నాసీ క్రాసిక్
- (2) నీన్‌నీక్ వికోజ్
- (3) విస్టోవా సింబోర్‌న్సాగ్
- (4) ఆడమ్ మికీల్స్

130. ఈ క్రింది వారిలో ఒకరు పోలాండ్
రొమాంటిక్ ఉద్యమ త్రిమూర్తులలో
ఒకరిగా పేరిందారు.

- (1) జాలియన్ పోలాక్
- (2) పియోతోర్ సోముర్
- (3) ఆనోజెలానా
- (4) రోజ్ వీక్

(15)

131. లిటరాకీ అనేది

- (1) సినిమా పేరు
- (2) కవి పేరు
- (3) నవల పేరు
- (4) సాహిత్య వారపత్రిక పేరు

132. సాహిత్యంలో నోబెల్ బహుమతి 1980
లో ఏరికి పచ్చింది.

- (1) జెస్టా మిలాజ్
- (2) ఫ్లాడిస్టార్స్‌మాంట్
- (3) హెన్రిక్ సీన్‌కి విక్జ్
- (4) ఆంద్రెజ్ వాజ్సా

133. మరియు నూరోవ్‌న్సాగ్ ఒక _____

- (1) సినిమా దర్శకురాలు
- (2) నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత
- (3) నవలా రచయిత్రి
- (4) సంపాదకురాలు

134. పోలీస్ భాషలో తోలి నవల

రాసినది _____

- (1) ఇగ్నాసీ క్రాసిక్
- (2) రోమన్ పొలాన్‌నీక్
- (3) జోన్స్ కానాడ్
- (4) జెస్టా మిలాజ్

135. సింబోర్‌న్సాగ్ ముందు పోలెండ్
రచయితలు ఎన్నిసార్లు నోబెల్
సాధించారు ?

- (1) రెండు
- (2) మూడు
- (3) నాలుగు
- (4) ఒకటి

W

W

136. పరిక్రమ/ప్రక్రియ లేఖనానికి ఈ క్రింది వాటిలో దేనిని తప్పని సరిగు అనుసరించాలి ?
- పద పరిమితి
 - అలంకారప్రాయ భాషవాడటం
 - సంబంధయుక్త సర్వనామాలను వాడటం
 - భావాలను వ్యవస్థకరించటం
137. లేఖనం అన్నది _____ మరియు ఇది కాదు _____
- పరిక్రమం; ఉత్పత్తి (product)
 - ఉత్పత్తి; పరిక్రమం
 - పరిక్రమం; చేతిరాత అభ్యాసం
 - చేతిరాత అభ్యాసం; పరిక్రమం
138. విద్యార్థుల లేఖన నైపుణ్యాన్ని అంచనా వేసేటప్పుడు అధ్యాపకుడు ముఖ్యంగా దృష్టి నిలపాలిస్తిని విషయం.
- అలంకారప్రాయమైన భాష
 - సరియైన స్పెల్సీంగ్
 - వ్యాకరణబద్ధ వాక్య నిర్మాణం
 - భావాల వ్యక్తికరణ
139. పరన పూర్వ (ప్రీ-రీడింగ్) కృత్యాలు దేనికొరకు ఉద్దేశించబడినాయి ?
- కలిన పదాలకు అర్థాలు ఇవ్వడానికి.
 - పార్యపుస్తకంలో ఇవ్వబడిన వ్యాకరణాంశాల సూత్రాల వివరణ కొరకు.
 - అభ్యాసకుల పరన అవగాహనను అంచనా వేయుట కొరకు.
 - విద్యార్థులను పార్యపుస్తకానికి సంబంధించిన పూర్వ విషయ పరిజ్ఞానాన్ని ప్రోత్సహించే విధంగా సంస్థాధూలను చేయటం.

(16)

- Telugu-II**
140. భారత రాజ్యంగ 8వ షైడ్యూలులో ఎన్ని భాషలు ఇప్పటి పేర్కొనబడ్డాయి ?
- 16
 - 20
 - 22
 - 24
141. ఒక ఉపాధ్యాయురాలు తన తరగతి గదిలో నిజమైన భావ వ్యక్తికరణ గురించి బోధిస్తూ విద్యార్థులను భిన్న సందర్భాలలో ఎలా ప్రవర్తిస్తారో 'రోల్ ప్లే' చేయమని కోరింది. ఆ తరువాత వారి రోల్ ప్లే నుంచి కొన్ని సంబంధింత సూత్రాలను వివరించేందుకు ప్రయత్నించి, ఆ సూత్రాలను ఉపయోగించే అభ్యాసలను కల్పించింది. ఆమె బోధిస్తున్న విషయం _____
- నిర్దేశాత్మక వ్యాకరణం
 - వ్యాకరణం మాత్రమే
 - సందర్భానుగత వ్యాకరణం
 - తార్కిక విధానం (Deductive approach)
142. దీని ద్వారా విద్యార్థులందరి అభ్యాసన శైలుల అవసరాలను భాషా బోధకుడు పరిష్కరించేయగలడు
- ప్రతి పదాన్ని వివరిస్తూ, అనువదిస్తూ మరియు పాతాన్ని పరివర్తిత పరచటం.
 - క్రమం తప్పకుండా విద్యార్థులను అంచనా కట్టడం.
 - చదవటానికి మాత్రమే పరిమితం కాకుండా నృత్యం/ సంగీతం ఆటలు/చిత్ర లేఖనం తరగతుల్లో పాల్గొనేటట్లు ప్రోత్సహించడం.
 - వివిధ రకాల విద్యార్థుల అవసరాలను తీర్చిందుకు ఉపాధ్యాయుడు భిన్న బోధనా పద్ధతులు, వ్యాపోలు, అంచనా పద్ధతులను అమలు చేయటం.

Telugu-II

143. భాష నేర్చకోవడంలో సామాజిక సంభాషణ ఒక ముఖ్య భూమికను పోషిస్తుంది. ఈ ప్రకటన వీరికి సంబంధించినది

- (1) Chomsky
- (2) Piaget
- (3) Vygotsky
- (4) Skinner

144. భాష నైపుణ్యం కలిగి ఉండటానికి ఇది ముఖ్యమైంది.

- (1) సృష్టమైన, సరైన ఉచ్చారణ కలిగి ఉండటం.
- (2) సందర్భానికి పరిస్థితికి తగ్గట్టుగా మాట్లాడటం.
- (3) మృదువుగా మాట్లాడటం.
- (4) అలంకార ప్రాయకంగా మాట్లాడటం.

145. భాష నేర్చకోవడంలో విద్యార్థి ఎదుర్కొంటున్న కచ్చితమైన సమస్యను అర్థం చేసుకునేందుకు ఉపాధ్యాయుడుకి పనికొచ్చ పరీక్ష

- (1) Discrete point test
- (2) Diagnostic test
- (3) Communicative test
- (4) problem solving test

146. ‘పోర్టో ఫోలియో’ (Portfolio) విషయంగా ఈ క్రింది వాటిలో ఏ వాక్యం సరైనది ?

- (1) రానే అలవాటును ఇది పెంపాందిస్తుంది.
- (2) దీని ప్రధాన ప్రయోజనం విద్యార్థులు చేసిన పనిని సేకరించటం,
- (3) సురక్షితపరచటం.
- (4) అధ్యాపకుల సమయాన్ని ఆదాచేసి, విద్యార్థులను పనిలో నిమగ్నపరచటం.
- (5) విద్యార్థి క్రమ పురోగతిని పరిశీలించే వెసులు బాటును అధ్యాపకునికి కల్పించటం.

(17)

147. ‘తాన కల్పన’ (Intonation) అనేది దీనిలో తేడా _____

- (1) అవయవం (organ)
- (2) ధ్వని (sound)
- (3) గాలి (air)
- (4) శుత్తి (pitch)

148. వాటి ఇంట్లో పెద్దగా ఏమీ మాట్లాడదు. కానీ పారశాలలో ఆమె ఎంతో మాట్లాడుతుంది. ఇది ఏమి సూచిస్తున్నదంటే _____

- (1) ఆమెకు తన ఇల్లంటే ఎంత మాత్రమూ ఇష్టం లేదు.
- (2) పారశాలలో ఆమె ఆలోచనలకు గుర్తింపు లభిస్తుంది.
- (3) పారశాల విద్యార్థులకు ఎంతగానో మాట్లాడే అవకాశాలను కల్పిస్తుంది.
- (4) ఉపాధ్యాయిని తరగతి గది క్రమశిక్షణను ఏమాత్రం పట్టించుకోదు.

149. భాషా సామర్థ్యంలో ఏ రెండు కారకాలు పొందుపరచబడినాయి ?

- (1) సరైన ఉచ్చారణ మరియు దీక్ష పతనం.
- (2) నకలు ప్రతి (Transcription) మరియు కుదురైన చేరాత.
- (3) కచ్చితత్వం మరియు ధారాళత్వం
- (4) స్క్రమిక్సింగ్ మరియు స్క్రూనింగ్

150. భాషా నేర్చకోవడం ఎప్పుడు సులభమవుతుందటే ?

- (1) పార్యపుస్తకాలు బోధించకుంటే
- (2) పరీక్షలు లేకుంటే
- (3) భాషా సంపన్న వాతావరణం కల్పిస్తే
- (4) అధిక సమయం వ్యాకరణానికి కేటాయిస్తే, వల్లెవేయించటం, రానే ముందు అభ్యాసం చేయిస్తే

W

SPACE FOR ROUGH WORK

క్రింది సూచనలను జాగ్రత్తగా చదపండి :

1. వివిధ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఎలా రాయలనేది మీకు ఇవ్వబడిన బుక్‌లెట్ లో వివరించటం జరిగింది. సమాధానాలు రాయటానికి ముందు జాగ్రత్తగా చదివి రాయిండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు జవాబులు ఇవ్వడమైనది. అందులో సరియైన జవాబును ఎన్నుకొని OMR జవాబు ప్రతమందలి పేజీ-2 లో గల వృత్తాలలో ఒకదానిపిమాత్రమే నీలి బాల్-షెస్టుతో నింపండి. ఒకసారి జవాబును ఎన్నుకొని వృత్తంలో నింపినచో దానిని మార్చుటకు వీలుండదు.
3. పరీక్షార్థి జవాబు ప్రతాలను మడత పెట్టటిటకాని, ఏ ఇతర గుర్తులు పెట్టటి కాని చేయరాదు. పరీక్షార్థి తన క్రమ సంఖ్యను కేటాయించిన స్థానంలో మాత్రమే రాయాలి. ఇంక ఎక్కడా రాయకూడదు.
4. పరీక్షా పుస్తకం మరియు జవాబు ప్రతాలను తగు జాగ్రత్తగా ఉపయోగించండి. ఎందుకంటే ఎట్టి పరిష్కార్తలలోను (పరీక్షా పుస్తకం మరియు జవాబు ప్రతంలో గల సంఖ్య లేదా సంకేతంలో తేడా ఉంటే తప్ప) ఇంకోసారి మార్చి ఇవ్వబడదు.
5. హాజరి ప్రతములో గల మరియు పరీక్షా పుస్తకం/జవాబు ప్రతాలలో ఇవ్వబడిన సంకేతం (కోడ్) మరియు సంఖ్యలను సరిచూసుకొని తప్పు లేకుండా రాయిండి.
6. ఓ ఎమ్ ఆర్ సమాధాన ప్రతంలోని కోడెడ్ సమాచారాన్ని ఒక యంత్రం పరిశీలిస్తుంది. అందుప్పల్ల ఏ సమాచారాన్ని అసమగ్రంగా పదిలి వేయవద్దు. అలాగే ఆ సమాచారం అడ్జైట్ కార్డులో ఇవ్వబడిన సమాచారానికి భిన్నంగా వుండకూడదు.
7. పరీక్షార్థి పరీక్ష జరుగు హాలు లేక గదిలోనికి, ప్రవేశప్రతము తప్ప మరియు ఏ ఇతర పొత్తుంశాలకు సంబంధించిన ముద్దిత లేదా చేతివాతతో కూడిన కాగితాలు, కాగితపు ముక్కలు తేరాదు. పేజర్, మొబైల్ ఫోను మరియు సాంకేతిక పరమైన ఏ వస్తువునూ తీసుకొని వెళ్ళుటకు మరియు ఉపయోగించుటకు అసుమతి లేదు.
8. పరీక్ష హాలు/గదిలలోకి నిషేధించబడిన మొబైల్ ఫోన్లు, వైర్లెన్ సమాచార పరికరాలు (అవి స్మిచ్-అఫ్ చేసినా కూడా) తీసుకొని రాకూడదు. దీని అతిక్రమించటం అనేది పరీక్షలో అక్రమానికి పాల్పడటంగా పరిగణించబడుతుంది. అందుకు తగిన చర్య తీసుకొనబడుతుంది. ఆ చర్య పరీక్ష రద్దు చేయటం కూడా కావచ్చు.
9. గది పరీక్షా పర్యవేక్షకుడు, అసుమతి ప్రవేశప్రతాన్ని చూపున్నప్పుడు పరీక్షార్థి తప్పక చూపించాలి.
10. పరీక్షాధికారి లేదా పరీక్షా పర్యవేక్షకుని ప్రత్యేక అసుమతి లేనిదే పరీక్షార్థి, తన కూర్చున్న చోటు నుండి కదలకూడదు.
11. పరీక్షార్థి జవాబు ప్రతాన్ని పూర్తిచేసి గది పరీక్షా పర్యవేక్షకునికి ఇచ్చి, రెండవసారి హాజరు పటీలో సంతకం చేసిన తరువాతనే, పరీక్ష గదిని విడిచి వెళ్ళాలి. రెండవసారి హాజరు పటీలో సంతకం చేయకుండా వెల్చిన, అతడు జవాబు ప్రతాన్ని ఇవ్వునట్టగా భావించడం జరుగుతుంది. లేదా అతడు అసుచిత పద్ధతిలో ప్రవర్తించినట్టగా భావించడం జరుగుతుంది.
12. ఎలక్ట్రానిక్/చేతితో ఉపయోగించు కాలిక్యులేటర్సు వాడుట నిషేధం.
13. బోర్డు విధించిన నియమ నిబంధనలకు అసుమతిగా పరీక్షార్థి పరీక్షా గదిలో మేలగపలని ఉంటుంది. అసుచితంగా పర్యవేక్షకుని నియమ నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఉండును.
14. పరీక్షా పుస్తకం, మరియు జవాబు ప్రతాలలోని గల ఏ భాగాన్ని ఎట్టి పరిష్కార్తల లోనూ వేరు చేయకూడదు.
15. పరీక్షార్థి పరీక్ష పూర్తయిన తరువాత, గదిని విడిచి వెళ్ళుటకు పూర్వం జవాబు ప్రతాన్ని హాలు/గది పరీక్ష నిరీక్షణాధికారికి తప్పక ఇవ్వాలి. పరీక్షార్థి తనతో పాటు ఈ పరీక్షా పుస్తకాన్ని తీసుకొని వెళ్ళవచ్చును.

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक बृत्त को ही पूरी तरह काले/नीले बॉल पॉइंट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अंतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परीक्षित में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका / उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाज़िरी-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मरीन पढ़ें। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाट्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्वीच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और उनके विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं हाज़िरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ सकते। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाज़िरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगठे का निशान हाज़िरी-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक / हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल / कक्ष छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र कक्ष-निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY:

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Black/Blue Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet / Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against them including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his / her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/ Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic / Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**